

N:o 126.

Af herr **J. Ohlsson**, om ändrad lydelse af §§ 49, 50, 53, 58, 60, 81, 87, 88, 95, 96, 97, 98, 100, 103, 105, 107, 108, 109 och 110 regeringsformen.

Under det gamla statsskicket, likasom från 1809 till år 1867, benämndes i grundlagarne representationen i följd af sin sammansättning *Rikets Ständer* och dess allmänna sammankomst eller möte benämndes *Rikets församlade ständer* eller *riksdag*. Vid den nu gällande riksdagsordningens antagande bibehölls namnet riksdag för sådant möte, men för representationen i dess vidsträcktare bemärkelse infördes då samma benämning (Riksdag) i stället för »Rikets Ständer». Dock innehåller regeringsformen jemte föreskrift om namnförändringen, en annan grundbestämmelse, som tydligt skiljer mellan *Riksdag* såsom ständigt befintlig och verksam statsmakt samt *Riksdags* allmänna sammankomster eller möten, nemligen i § 49, der det heter: »skolande Riksdagen i kraft af denna grundlag sammankomma till lagtima möte hvarje år den 15 januari» och så vidare, men för öfrigt användes namnet Riksdag i ofvan oförmälda dubbla bemärkelse. Denna tvetydighet har dock icke föranledt några synnerliga olägenheter, så länge allt gått sin jemna gång, men *nu*, då Konungen för första gången begagnat sin rätt att upplösa det regelbundna årsmötet samt att bestämma annan dag för Riksdagens sammankomst till nytt lagtima möte, har den ifrågavarande dubbelbetydelsen, sammanstald med åtskilliga andra ej fullt tydliga uttryck i grundlagarne, gifvit anledning till tydningar, som, om de vunnit tillämpning, skulle kunnat föranleda oberäknliga konstitutionella förvecklingar. För den skull, och då det måste vara högst angeläget att grundlagarnes ordalydelse är möjligast

fri från tvetydighet, synes sådana redaktionsförändringar i dem böra göras, att begreppen: Riksdagen såsom kollektiv personlighet och svenska folkets ständiga representant och Riksdagens sammankomster på särskilda tider för öfverläggningar och beslut icke må kunna förväxlas. För vinnande af detta syfte, och ehuru benämningen *Riksdag* i den förstnämnda bemärkelsen torde vara i viss mån oegentlig, men dock i den ofvan anförda grundbestämmelsen i § 49 regeringsformen blifvit fastslagen, samt dessutom sedan vunnit häfd, likasom begreppet Riksdagens möte eller riksmöte i samma lagrum finnes tydligt angifvet och dessutom vunnit praktisk häfd bland annat i regeringsformens ingress sedan 1809, i trontal och alltsedan det nya representationsskicket början i rubriken till kamrarnes protokoll, så torde, under det representationen i dess vidsträcktare bemärkelse fortfarande kallas *Riksdag*, benämningen på *Riksdagens sammankomst eller sammanträde*, der någondera af dessa sistnämnda uttryck ej lämpligen kunna oförändradt användas, i grundlagarne böra blifva: *Riksdagens möte* eller *riksmöte*.

Skulle konstitutionsutskottet, liksom jag, finna sådan redaktionsförändring nödig och nyttig, torde utskottet bäst vara i tillfälle att föreslå den i hvarje fall lämpligaste ordalydelsen och de ytterligare ändringar, hvartill mitt förslag kan föranleda, men det torde ändå åligga mig, då jag sålunda besvärar utskottet med förslag, att så vidt jag förmår söka angifva huru jag tänkt mig den ändrade lydelsen.

Förslaget genomförande i regeringsformen betingar naturligtvis motsvarande ändringar i riksdagsordningen, hvilka jag tillåter mig samtidigt angifva i särskild motion. Dessutom skulle sedermera följa några mindre redaktionsändringar i riksakten (3 och 6 §§), uti instruktionen för justitieombudsmannen (14 och 25 §§) och för Riksdagens revisorer (7 §, mom. 3) samt i ansvarighetslagen för statsrådets ledamöter (11 §.)

I samstämmighet med det anförda får jag värdsamt föreslå,

att Riksdagen må för sin del i grundlagsenlig ordning besluta, att regeringsformen skall i här nedan angifna paragrafer hafva följande förändrade lydelse, nemligen:

§ 49.

Riksdagen representerar — — — — — dagen derefter. Konungen dock obetaget, att emellan *Riksdagens lagtima möten, urtima riksmöte* sammankalla.

Vid *urtima riksmöte* må endast — — — — —
— — — i oskiljaktigt sammanhang.

§ 50.

Riksdagen skall sammanträda — — — — annan mötesort utsätta och kungöra.

§ 53.

Lagtima riksmöte skall för — — — — förbättring.

A urtima riksmöte skola ej flera — — — —
— — — förekommande ärenden.

§ 58.

Vid hvarje lagtima riksmöte låte Konungen för Riksdagen uppvisa statsverkets tillstånd — — — —
— — — sätt redovisas.

§ 60.

Till bevillningar räknas — — — — samt hvad Riksdagen vid hvarje möte dessutom som — —
— — — monopolier fastställa.

§ 81.

Denna regeringsform samt — — — — —
— — — Konungens och Riksdagens beslut vid två lagtima riksmöten.

Riksdagens — — — — — godkänner.

§ 87.

1:o) Riksdagen eger — — — — beslut, vare han oförhindrad att för nästföljande riksmötes öppnande — — — — sägs.

2:o) Riksdagen eger ock — — — — Har ej förslag, hvarom nu fråga är, före början af riksmötet

näst efter det möte, hvarvid Riksdagen framställt eller antagit förslaget. — — — — — antagande.

§ 88.

Med förklaring öfver — — — — — mening, Konungen genom dess högsta domstol mellan Riksdagens möten gifver, kunna ogillas af Riksdagen, då den första gången derefter sammanträder, så ock om — — — — — iakttagas och åberopas.

§ 95.

Om, emot förmodan, — — — — — Riksdagen genast sammankalla till möte — — — — — låta kungöra.

§ 96.

Riksdagen skall hvarje år å lagtima möte förordna en för lagkunskap — — — — — aktorer utstaka.

§ 97.

Denne Riksdagens justitieombudsman — — — — — att honom efterträda, i fall han, innan Riksdagen anställt nytt val af justitieombudsman — — — — — hindrad.

§ 98.

I händelse justitieombudsmannen — — — — — utsedde efterträdare, under riksmöte afsäga sig — — — — — Inträffar något af dessa fall, då Riksdagen ej är till möte samlad, skall Riksdagens rätt — — — — — utöfvas.

§ 100.

Justitieombudsmannen åligge, att hvarje år till lagtima riksmöte aflemna — — — — — förbättring.

§ 103.

Riksdagen skall å lagtima möte hvar tredje år, på sätt riksdagsordningen — — — — — halfva belopp.

§ 105.

Riksdagens konstitutionsutskott eger att vid lagtima riksmöte äska de protokoll — — — — — kunna fordras.

§ 107.

Skulle konstitutionsutskottet — — — — — blifvit gjord.

Frågor uti detta ämne — — — — — underställas.

Allt hvad Riksdagen — — — — — och ingen ny, till ansvarighet förbindande, granskning vid påföljande riksmöten i samma mål — — — — — tillkommer.

§ 108.

Riksdagen skall å lagtima möte hvar tredje år — — — — — komiterade.

§ 109.

Lagtima riksmöte kan ej utan Riksdagens egen begäran upplösas förr än Riksdagen varit fyra månader tillsammans, — — — — — i hvilka fall Riksdagen skall sammanträda till nytt lagtima möte å den tid Konungen, inom tre månader från den dag förra mötet blef upplöst bestämmer, samt — — — — — början.

Urtima riksmöte eger Konungen, när han för godt finner, åtskilja, och vare sådant riksmöte alltid upplöst innan tid för Riksdags lagtima sammanträde infaller.

Der så oförmodadt skulle hända, att Riksdag, när riksmöte afslutas, icke hade staten reglerat eller — — — — —
 — — — — — fortfare den förra statsregleringen och
 bevillningen intill nästa riksmöte — — — — —
 vid föregående riksmöte blifvit fördelad — — — — —
 — — — — — och utfärda.

§ 110.

Ej må någon riksdagsman — — — — —
 — — — — — förvisas från den ort, der riksmöte hålles.
 Skulle — — — — — beifra låta.

Blifver riksdagsman — — — — —
 — — — — — under resa från eller till riksmöte, när man
 vet — — — — — förolämpas.

Joh. Ohlsson
 i Stockholm.